

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

DERES REF. / YOUR REF:

VÅR REF. / OUR REF:

DATO: / DATE:

2012/610 II KAI

20. juli 2012

NOU 2012:5 Bedre beskyttelse av barns utvikling

Statens helsetilsyn viser til høringsbrev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 8. mai 2012, der departementet ber om en uttalelse om ekspertutvalgets utredning og vektlegging av det biologiske prinsipp i barnevernet.

Som overordnet faglig tilsynsorgan for barneverntjenester, jf. barnevernloven § 2-3b vil vi fremheve viktigheten av å sikre barn og unges utviklingsfremmende omsorgsbetingelser. Etter vår oppfatning har utvalget gjort et grundig arbeid i å oppsummere fagkunnskap om hvordan barns utvikling skjer i samspill med omgivelsene, og hvilke omsorgsbetingelser som må være til stede for å beskytte barns utvikling. Utvalgets kunnskapsoppsummering er et viktig bidrag til utvikling av standarder og retningslinjer for barnevernets arbeid, og for å styrke kompetansen barnevernet.

Det utviklingsfremmende tilknytningsprinsipp

Utvalget foreslår innføring av et nytt prinsipp, det utviklingsfremmende tilknytningsprinsipp, i barnevernet. Prinsippet innebærer at barnevernet skal legge vekt på å vurdere om relasjonen mellom barnet og dets omsorgspersoner er utviklingsstøttende i tillegg til å vurdere alvorlighetsgraden av omsorgssvikt og omsorgspersonenes egenskaper. Etter vår vurdering er utvalgets anbefaling et viktig bidrag til å klargjøre faglige krav til vanskelige avgjørelser i barnevernssaker og til å styrke barnevernfaglige vurderinger.

Evidensbaserte tiltak i barnevernet

Utvalget har selv gjort en imponerende gjennomgang av kunnskap som kan gi bedre barnevern. Statens helsetilsyn er enig i at barnevernet må få tilgang til de tiltak som har vist seg å bidra til at barn får god omsorg og til forskningsbasert kunnskap om hvordan barnevernets virkemidler fungerer.

Tilsyn med fosterhjem

Utvalget foreslår at Statens helsetilsyn ved fylkesmannen overtar tilsynet med fosterhjemmene. Helsetilsynet er enig i at det er behov for en styrking av tilsyn og

oppfølging av barn i fosterhjem. Etter vår vurdering bør det drøftes om det vil være mer hensiktsmessig å styrke kommunenes ansvar for dette området og å videreføre fylkesmennenes ansvar for tilsyn med kommunene. Statens helsetilsyn bidrar gjerne i en diskusjon om hvordan tilsynet med fosterhjem kan organiseres og forbedres som ledd i å sikre forsvarlig oppfølging til barns beste.

Barnevernloven som rettighetslov

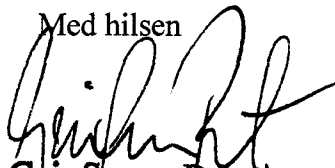
Vi har merket oss at utvalget følger opp forslag om å rettighetsfeste barnevernloven slik at loven blir en rettighetslov for barnet. Etter vår vurdering vil forslaget bidra til å fremheve barnet som eget individ med egne interesser og individuelle rettigheter, og til å sikre ivaretagelse av barnets rettigheter og perspektiv i barnevernet.

Vi uttalte oss om dette i vår høring om NOU 2009:22 Det du gjør, gjør det helt. Vi sa oss den gang enig med utvalget i forslaget. Raundalenuutvalget drøfter rettighetsfesting i sammenheng med det biologiske prinsipp og viser til at barns interesser ikke nødvendigvis er de samme som foreldrenes, barnevernets eller fosterforeldrenes.

Barnevernloven inneholder en rekke virkemidler som i dag sikrer at barns rettigheter ivaretas. Etter vår vurdering vil det å gi barn en eksplisitt lovbestemt *rett* til hjelp når det utsettes for overgrep og alvorlig omsorgssvikt av sine foreldre bidra til en nødvendig styrking av vernet om utsatte barn.

Ut fra et samhandlingsperspektiv vil rettighetsfesting også kunne være et godt virkemiddel. Barns rett til barneverntjenester vil kunne bidra til en tydeliggjøring av andre tjenesters ansvar for og plikt til å melde saker til barnevernet. Dette igjen vil gi muligheter for tidlige tiltak og samarbeid med barnevernet og derved til at barn får riktig hjelp til rett tid.

Med hilsen

Geir Sverre Braut
fung. direktør

Kari Indahl
seniorrådgiver

Saksbehandler: Kari Indahl, tlf. 21 52 99 46